

Proč tyto dvě věci naráz? Protože spolu úzce souvisejí. Udělám zde přehled všech osob ve kterých můžeme vyprávět (poněkud překvapivě jsou čtyři) a blíže je popíši.

Co to vlastně je?

Vypravěčská osoba je, jednoduše řečeno, osoba ve které vyprávíme (já, ty, on/ona/ono). Intimita nám udává jak moc jsme blízko k postavě tzn. Je postava v podstatě vypravěč (maximální intimita), nebo se k ní chováme jako ke kterékoli jiné a zkrátka popisujeme nijak citově nezabarvená fakta (minimální intimita)?

1. osoba

Uviděl jsem jak se ke Karlovi blíží smrt v podobě rozjetého automobilu, a tak jsem, zcela pitomě, skočil k němu a odstrčil ho z cesty.

V osobě první je hlavní postava vypravěčem. Doslova. Intimita je zde maximální vždy a všude a je prakticky nemožné být neintimní – vše co napíšete by mělo být citově zabarvené tak, aby to jasně vyjadřovalo názor té postavy. Pokud je hlavní postava nadutá, pak všechny kolem popište jako patetické chudáky kteří se jí přišli doprošovat, i kdyby to tak nebylo – čtenář by měl být schopen toto prohlédnout a skutečná fakta vyfiltrovat.

Na co je třeba dávat pozor: PoV breach (viz níže), bytí mimo charakter (tzn. popsat něco jinak, než by to povahově hlavní postava popsala)

Na tuto osobu zas tak často nenarazíte, nicméně existují autoři kteří jí využívají.

2. osoba

Přiblížil ses ke své kořisti a v podstatě slyšíš tlukot jejího srdce a krev proudící jejími žilami. Co uděláš?

Velice... zvláštní osoba. Používá se prakticky jen ve dvou případech:

1. 'Choose your own adventure' povídky (zkrátka máte na každé stránce někde možnosti co chcete udělat, a tvoříte si tak vlastní příběh. Zde příklad:

<http://www.fimfiction.net/story/22369/choose-your-own-adventure-brony-hero-of-equestria>)

2. Porno povídky, ale i tam spíše zřídka.

Zde je vypravěčem buď nějaká předem určená postava (kterou si určíte například v prologu), nebo zkrátka někdo bezejmený (tomu hlasu můžete dát osobnost, nebo to můžete být přímo vy... spousty možností). Intimita je zde velice podivná. Jde totiž o to, ke komu se vlastně vztahuje – zde se totiž může vztahovat k vypravěči (zvláště pokud má nějakou osobnost), nebo k hlavní postavě, kdy funguje jako například svědomí a podobně. Intimita může být jak vysoká, tak nízká.

Celá osoba je spíše kuriozita než něco na co byste normálně narazili. CYOA povídky dají spoustu práce napsat, takže na ně zřídka narazíte pokud je přímo nevyhledáváte (a i pak je to

pouze zlomek oproti jiným druhům tvorby) a porno z druhé osoby je vcelku nepopulární.

3. osoba vševědoucí

Petra vstala, hlavou se jí rojíc myšlenky na pomstu zatímco jí ruka sjížděla k meči. Mezitím za jejími zády Jakub tiše vytáhl nůž, připlížil se k ní zezadu a probodl jí srdce, usmívajíc se zatímco mu kolem prstů proudila horká krev.

Zde si můžete popisovat co chcete, kdy chcete a nikdo vás nijak neomezuje. Jste zkrátka vševědoucí duch co poletuje místností a vidí vše, ví co si kdo myslí a může čtenáři říct cokoli. PoV breach (viz níže) zde nehrozí. Výhody této osoby jsou poměrně zřejmé – naprostá svoboda popisovat si co se autorovi jen zamane, ale má to i svou stinnou stránku – intimity se zde dosahuje poměrně těžce. Jak se chcete sžít s postavou, když mezi nimi skáčete s každým odstavcem? Udělat to jde, ale je to obtížné.

Poměrně populární osoba, i když poslední dobou není tolik v módě. Ustupuje totiž osobě nejrozšířenější a tou je...

3. osoba limitovaná

David se rozběhl proti starci a napřáhl se. Jako by ho zajímalo jak je starý a vetchý – tenhle zmetek mu vysál bankovní konto!

Zde se vypravěč specializuje na postavu jednu. Co ta postava nevidí, to vypravěč nepopíše. Co neslyší, to ani vypravěč neslyší. V podstatě se to může blížit k osobě první. Intimita je zde plně pod kontrolou autora – může být jak maximální, tak minimální, což je pravděpodobně jeden z důvodů její popularity. PoV breach (viz níže) je zde však nebezpečím – pokud postava odejde z místnosti kde je pak důležitá konverzace, pak musí autor ukončit scénu a začít novou s některou z postav v té místnosti, což může být dosti otravné (nicméně tato osoba těchto změn perspektivy využívá zdaleka nejvíce, a je to jedna z jejích silných stránek).

Zvýšení či snížení intimity

Nepřímý monolog či řečnické otázky. To je jistá cesta ke zvýšení intimity. Později tam přihodte i nějaké to přídavné jméno které říká jak se ohledně toho postava cítí, a máte intimitu vybudovanou. Jen je třeba dávat pozor abyste neporušili pravidlo Show vs Tell.

Snížení intimity také není tak těžké – začněte být více obecní, popisujte věci kolem ale u pocitů buďte spíše odtažití. Popište jak postava vypadá, spíše než jak se cítí a tak dále. Konec řečnických otázek či názorových adjektiv.

Na co si však dát pozor: neskákejte. Zůstaňte intimní či neintimní nějakou dobu, než to zase změníte.

Breach of Point of View (PoV breach)

‘Narušení úhlu pohledu’. Tzn. popsání něčeho, co vaše postava vědět nemůže. Pokud jste ve 3.

osobě limitované a popíšete že si cosi myslí nějaká postava vedlejší, pak jste narušili úhel pohledu – pokud hlavní postava neumí číst myšlenky, tak nemůže vědět co si někdo jiný myslí. Stejně tak to platí pro všechno co hlavní postava nemůže vidět či slyšet.